

Inledning

Hemtjänstgruppen Norrfjärden/Alter består i dagsläget av 13 ordinarie personal varav en är studieledig fram till sommaren. En vikarie är månadsanställd till den 31/8 men trolig förlängning. Vi har ett samarbete med Djupvikens hemtjänst fram till slutet av maj, där vi samnyttjar schemalagda vikarier mellan grupperna för att täcka in all planerad frånvaro. Utöver detta har vi korttidsvikarier vid behov. Fr o m 1 maj kommer vi att byta arbetsledare och hör då under samma arbetsledarområde som Rosviks hemtjänst. Vi serverar ca 40 omsorgstagare, i så gott som hela Norrfjärdensområdet förutom Sjulsmark, mellan kl. 07:00-22:00. Två personal i gruppen ansvarar för "Samvaron", en träffpunkt för de som bor hemma, och de är anställda 10 % var av sin tjänst i Samvaron. Hemtjänstgruppen har sin grupplokal i Norrgården. Personalbemanningen styrs utifrån vårdbehovet, det vill säga, beviljad tid hos omsorgstagarna. Vi har sex leasingbilar i gruppen och dessa körs av dem som har längsta körsträckan under dagen eller där det är sämst underhållna vägar. Vi har sex mobiltelefoner och vi ska vara tillgängliga de tider vi arbetar. Vi ska även svara på alla trygghetslarm i området. Telefonerna är också nödvändiga för att vi ska kunna komma i kontakt med varandra, vid behov, under arbetsdagen.

Kvalitetssystem

Enligt socialtjänstlagen ska insatserna inom socialtjänsten vara av god kvalitet. För att utföra socialnämndens uppgifter skall det finnas personal med erfarenhet och lämplig utbildning. Kvalitetssystemet skall tydliggöra verksamhetens kvalitet och dess resultat för personal, omsorgstagare, anhöriga och politiker. Vår kvalitetsgrupp kommer fr o m maj att bestå av två personal från Norrfjärden/Alter, en till två personal från hemtjänsten i Rosvik samt arbetsledaren på området. Vi har som mål att kvalitetsgruppen ska träffas en gång per år.

Målsättning och uppföljning av målen

Demokrati och öppenhet

Insatserna för äldre- och funktionshindrade ska bygga på respekt för den enskildes behov och självbestämmande. Utifrån ramarna formas verksamheten, så långt det är möjligt, efter omsorgstagarnas önskemål. Alla omsorgstagare ska ha en individuell genomförandeplan. Denna ska upprättas när insatser påbörjas och den ska revideras vid förändring, minst två gånger per år, helst tillsammans med omsorgstagaren. Insatserna som beslutas ska ta hänsyn till

- Den enskildes resurser
- Den enskildes behov
- Att den enskilde får vara med och bestämma om sina egna livsvillkor

uppföljning:

Redovisa hur många omsorgstagare som har en genomförandeplan samt se att dessa genomförandeplaner är reviderade under året.

Livsmiljö

Kommunens medborgare ska utifrån behov erbjudas ett utbud av stöd och omsorg av god kvalitet.

uppföljning:

Genom ett årligt uppföljningssamtal där omsorgstagarna får möjlighet att framföra sina synpunkter på hjälpen.

Personal

Kommunens insatser ska präglas av kontinuitet och kompetens gällande både innehåll och personal.

uppföljning:

Genom medarbetarsamtalet där vårt uppdrag, mål och prioriteringar diskuteras.

Ekonomi

Verksamheten ska bedrivas inom ramen för beslutade omsorgsinsatser från biståndsenheten. Varje hemtjänstgrupp har en egen budget.

uppföljning:

Genom kontinuerlig redovisning av det ekonomiska utfallet.

Förutsättningar

Socialtjänstlagen

I socialtjänstlagen fastställs övergripande mål och riktlinjer för hur kommunen ska arbeta med omsorgen om de äldre- och funktionshindrade. Detta innebär:

- Ekonomisk och social trygghet.
- Jämlikhet i levnadsvillkor
- Aktivt deltagande i samhällslivet

Socialtjänstlagen är en frivillighetslag vilket innebär att inga insatser sker under tvång.

Sekretesslagen

Alla som arbetar i hemtjänstens verksamhet har livslång tystnadsplikt. Det innebär att all personal har fått information, läst igenom och skrivit under en försäkran enligt sekretesslagen. Detta gäller även vikarier, elever och sommarpryo. Brott mot tystnadsplikten kan medföra åtal och straff.

Arbetsmiljölagen

Lagens ändamål är att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att även i övrigt uppnå en god arbetsmiljö. Strävan är att arbetsmiljön ska ge ett positivt utbyte i form av ett rikt arbetsinnehåll, arbetstillfredsställelse, gemenskap och personlig utveckling. För att minimera arbetsmiljörisker för personalen är vi enligt arbetsmiljölagen skyldiga att göra riskbedömningar hos varje omsorgstagare. Dessa skall följas upp minst en gång per år. En central skyddsronde genomförs regelbundet i äldreomsorgen. Varje hemtjänstgrupp har tillgång till en transportabel lyft. En checklista för ”hot och våld” finns upprättad.

Ekonomi/resurser

I personalbudgeten avsätts medel för löner, sjuklöner, semesterlöner och vikarielöner. Budgeten baseras på beviljad tid hos omsorgstagarna. Utöver denna får vi ett påslag på 30% som ska täcka restid, planerings- och schematid. Kostnaderna baseras på personalens genomsnittslön. Budget för hyror, motorvärmare, garage, leasingbilar, bränsle, kilometerersättningar och telefoner baseras på faktiska kostnader. Varje grupp får ett materialanslag på 4000kr/årsarbetare och år samt 1500 kr/årsarbetare och år för ”övergripande.”

Detta erbjuder vi

Hjälpinsatser kan erbjudas mellan kl. 07:00-22:00, efter behovsbedömning av biståndshandläggaren på området. Insatserna skall stärka omsorgstagaren att kunna bo kvar i det egna boendet. Hjälp kan ges i form av personlig omvårdnad, städ, tvätt, inköp, matservice, telefonservice, ledsagning till viss del, nattpatrullinsatser och trygghetstelefon. På uppdrag av sjuksköterska i hemsjukvården alternativt som egenvård, utför hemtjänstgruppen även enklare sjukvårdsinsatser hos omsorgstagarna. Vi jobbar efter rättighetsförklaringen: Den enskilde får hjälp med det denne inte klarar av men är samtidigt skyldig att själv ansvara/ göra det han/hon kan.

Trygghetstelefon

Syftet med trygghetstelefon är att öka tryggheten och att hjälp kan ges vid akuta situationer i det egna hemmet. Larmen från trygghetstelefonerna besvaras av hemtjänstgruppen 07-21 och av nattpatrullen 21-07. Fast telefoni krävs inte längre då alla larm numera är GSM-larm.

Nattpatrull

Nattpatrullen arbetar mellan kl. 20:30 – 07:00. De hjälper omsorgstagarna på natten med t e x vändningar, toalettbesök, medicin, tillsyn, uppstigningar och till viss del läggningar. Insatser skall i första hand vara inplanerade, max 2 besök/natt. Nattpatrullen svarar även på alla trygghetslarm nattetid. Numera finns även ”nattfrid”, en tillsyn via fjärrkamera.

SIP-team (Samordnad Individuell Planering)

Ny lagstiftning gäller fr o m 180101- ”Samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård”. I Piteå verkställs denna först 180227. En sjuksköterska, en biståndshandläggare, en arbetsterapeut (tidigare vårdplaneringsteamet) samt en koordinator- alla från kommunen-

ska samverka kring de personer som skrivs ut från lasarettet. En preliminär planering av insatser görs i samråd med berörd hemtjänstchef. Målet är att säkerställa att omsorgstagarna får rätt hjälpinsatser i hemmet samt att ev hjälpmedel är ordnade, inför hemgång. Uppföljning/ planering sker sedan i hemmet inom 1-21 dagar.

Vård-och-omsorgsteam

En särskild hemtjänstgrupp bestående av 10 undersköterskor, som under en utredningstid på ca 2-3 veckor, utför de beviljade hemtjänstinsatserna främst hos personer med ett omfattande omvårdnadsbehov.

Komplement till hemtjänstinsatserna

För att omsorgstagaren skall kunna bo kvar i ett eget boende så länge som möjligt finns:

- Trädgårdens Äldrecentra; 36 platser för avlastning/ växelvård eller heldygnsbedomning gällande aktivitetsförmåga/ behov av hjälp. På Äldrecentrat finns lokaler för aktiviteter och träning.
- Utredningsteamet; sjuksköterskor, arbetsterapeuter samt fysioterapeuter som hjälper till med behovsbedomningar och arbetsmiljöbedömningar i hemmen.
- Vård- och omsorgsteamet.
- Dagverksamhet för dementa.
- Anhörigstöd och demensteam.
- Samvaron; träffpunkter för pensionärerna i Piteå kommun.
Syftet är att ge ökad trygghet, gemenskap och trivsel samt bidra till en meningsfull vardag.

Ledsagarservice

Kan beviljas för att bryta isolering för människor med ett varaktigt, svårt funktionshinder. Maximalt 2 timmar per vecka utifrån individuell bedömning.

Egenvård och Hälso- och sjukvård

Läkare eller annan legitimerad personal från landstinget/ kommunen gör en bedömning om den enskilde har rätt till hälso- och sjukvård i hemmet eller om det bedöms som egenvård.

”Egenvård” innebär hjälp med hälso- och sjukvårdsinsatser som landstingets eller kommunens legitimerade personal bedömt att den enskilde själv klarar att ta ansvar för. Om den enskilde inte klarar av att utföra dessa uppgifter praktiskt, kan denne söka bistånd enligt socialtjänstlagen.

”Hälso- och sjukvård” är insatser som landstingets eller kommunens legitimerade personal bedömer att den enskilde inte själv kan ta ansvar för.

Kommunen ansvarar för hemsjukvården, d v s sköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter som utför hälso- och sjukvårdsuppgifter hos personer över 18 år som bor i eget boende och inte bedöms kunna ta sig till en Hälsocentral. Hemsjukvården ansvarar även för rehabilitering, förskrivning av hjälpmedel, bostadsanpassningsintyg mm. för dessa personer. Landstinget ansvarar för alla läkarinsatser och specialistfunktioner.

Sköterskor i hemsjukvården ger vid behov skriftliga uppdrag till hemtjänstpersonalen att utföra sjukvårdsinsatser i hemmet, hos personer bedömda som hemsjukvårdspatienter. Hälsocentralerna kan inte ge dessa uppdrag.

Så här arbetar vi

Värdegrund

Den 1 januari 2011 infördes en nationell värdegrund i socialtjänstlagen. Den nya bestämmelsen innebär att socialtjänstens insatser ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande. Lokala värdegrundsgarantier ska utformas i alla kommuner och de ska ge en ökad tydlighet om vilken service medborgaren kan förvänta sig, vilket ökar tryggheten.

I Piteå gäller fyra lokala värdighetsgarantier för den som nyttjar hemtjänst:

Vi garanterar att du får en namngiven kontaktperson i verksamheten inom 14 dagar.

Vi garanterar att du erbjuds ett årligt samtal med din kontaktperson som handlar om hur, när och på vilket sätt dina beviljade insatser utförs.

Vi garanterar dig möjlighet att bo kvar i ordinärt boende med beviljade insatser från hemtjänsten så länge du önskar.

Vi garanterar dig ett gott bemötande. Ditt privatliv, din integritet och dina livsval respekteras.

Sedan 2013 finns utbildade ”värdegrundsledare” i alla verksamheter inom äldreomsorgen. Dessa jobbar tillsammans med sina arbetskamrater med värdegrundsfrågor i vardagen. Bl a för de regelbundna diskussioner och tar fram rutiner för hur vi ska jobba så att vi lever upp till de lokala värdegrundsgarantierna.

Kontaktperson

Alla omsorgstagare skall ha en utsedd kontaktperson inom 14 dagar. Kontaktpersonen skall ha det övergripande ansvaret för omsorgstagaren. Som kontaktperson har man ansvar för att genomförandeplanerna hålls aktuella, att ett årligt uppföljningssamtal erbjuds, se helheten hos omsorgstagaren, skapa trygghet samt kontinuitet så långt som möjligt. Kontaktpersonen ska hålla kontakt med anhöriga samt övriga inblandade, t e x hemsjukvården, i samråd med omsorgstagaren. Kontaktpersonen ska även se till att omsorgstagaren vet när han eller hon får sina insatser utförda.

Individuell genomförandeplan

En individuell genomförandeplan upprättas av hemtjänstchefen. Den grundar sig på beslutet från biståndshandläggaren om vilken hjälp omsorgstagaren behöver. Planen är ett arbetsinstrument för personalen som tydliggör vilket behov av hjälp som föreligger, vad personen klarar själv och hur hjälpen ska utföras. Kontaktpersonen är ansvarig för att genomförandeplanen hålls aktuell. Denna ska revideras minst två gånger per år samt vid förändringar. En del av genomförandeplanen innehåller riskbedömning av arbetsmiljön hos den enskilde.

Samverkan

Vi samverkar med kommunens hemsjukvårdsteam och Hälsocentralerna, kring hälso- och sjukvårdsinsatser, medicinsk rehabilitering m m. Vi samverkar även med SIP-teamet,

Äldrecentrat, utredningsteamet samt vård- och omsorgsteamet. Våra omsorgstagare nyttjar då och då Äldrecentrat för avlastning samt besöker dagverksamheterna för personer med minnesstörning och därav har vi viss samverkan med dessa verksamheter. Många av pensionärerna vi har kontakt med besöker även de olika samvaroträffpunkterna. I övrigt bedriver Röda korset viss väntjänst och Svenska kyrkan kan via diakonissa erbjuda hembesök och samtal.

Personal

Kompetens

All personal har en heltidsanställning i kommunen och har möjlighet att söka nedsättning av tjänsten till lägst 50 %. Sommartid juni-augusti måste personalen arbeta minst 85 %, såvida de inte har lägre sysselsättningsgrad övriga året. I dagsläget består arbetslaget av 13 ordinarie anställda varav en är studieledig fram till sommaren. Personalen har varierande arbetstid mellan 75 % - 100 %. Av den personal som är i tjänst i dagsläget är fyra personer vårdbiträden men två av dessa läser till undersköterska vid sidan om. Övriga är utbildade undersköterskor. Utöver den tillsvidareanställda personalen har vi fyra schemalagda vikarier som arbetar hos oss vid behov samt i Djupvikens hemtjänst, fram till slutet av maj. Vi har veckoschema och använder oss av ett "schemaverktyg" som heter TimeCare samt planerar verksamheten i TES. Tre personal är utbildade i TES och sköter all denna planering. För att klara svängningarna i personalbehovet, finns också en "övertalighetspool" som gäller för hela äldreomsorgen. Bemanningenheten ansvarar för denna pool.

Introduktion

För nyanställd personal ansvarar arbetsledaren för en central information om socialtjänsten och hemtjänsten, vilka förväntningar, etiska regler mm som finns. Innan anställningen börjar har den anställda rätt till introduktion, vilket innebär en detaljerad och praktisk information gällande arbetsuppgifterna. Detta sker genom att den anställda under ett par dagar, varierande antal efter behov, följer med personal i hemtjänstgruppen. En särskild introduktionsmapp finns upprättad i hemtjänstgruppen som stöd. Inför varje sommar erbjuds nya vikarier att gå central introduktion i kommunen där de bl. a får en övergripande information om de olika verksamheterna, lönerapportering m m samt en genomgång av förflyttningsteknik.

Fortbildning

Personalen har två centralt styrda studiedagar och en fri studiedag/år, för att höja kompetensen. Utöver dessa kan det förekomma föreläsningar som personalen blir inbjudna till som har med verksamheten att göra.

Personalträffar

Vi träffas i grupplokalen en kort stund varje morgon och planerar dagens arbete samt diskuterar igenom och försöker lösa eventuella problem som kan uppstå kring omsorgstagare och arbetsmiljö. Därutöver har vi en schematräff samt en arbetsplatsträff en gång i månaden, förutom sommartid. Sköterskan från hemsjukvården medverkar på arbetsplatsträffarna så ofta som möjligt.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljöfrågor ska i första hand lösas mellan arbetsledare och berörd personal. Central skyddsronnd genomförs regelbundet. Systematiskt arbetsmiljöarbete bedrivs regelbundet i vardagsarbetet samt vid särskilda uppföljningar av skyddsombud/ arbetsledare, 4 tillfällen/år. Riskbedömningar av arbetsmiljön hos varje omsorgstagare skall göras och dokumenteras i särskild mall. Uppföljning ska ske vid förändringar samt minst 1 ggr/år.

Tystnadsplikt

All personal skriver under en försäkran enligt sekretesslagen. Brott mot tystnadsplikten är ett allvarligt brott som kan leda till åtal.

Anmälningsskyldighet

All personal har anmälningsskyldighet om övergrepp, missförhållanden eller felbehandling. Detta sker genom SoL avvikelserapportering, Lex Sara och Lex Maria. Anmälan skall ske till medicinskt ansvarig sjuksköterska eller till kommunens kvalitetscontroller.

Kvalitetsutveckling

Vi har som mål att kvalitetsgruppen ska träffas minst en gång under året, för att byta erfarenheter, diskutera kring olika teman samt att tillsammans arbeta för att höja kvaliteten i arbetet.

Planerad utveckling under året:

Under år 2018 fortsätter vi jobba med arbetsmiljöfrågor, uppföljningar av omsorgstagarnas genomförandeplaner samt riskbedömningar.

Vi ska jobba aktivt med friskvårdsfrågor i syfte att vara en hälsosam arbetsplats där vi mår bra och har ett gott samarbete. Vi har bla sökt pengar från "friskvårdspotten" för ett göra gemensamma aktiviteter i syfte att stärka gruppkänslan. Gruppen har förändrats ganska mycket senaste åren och eftersom vi också får en ny chef under våren är detta är jätteviktigt! Vi kommer också att delta i kommunens satsning – Let´s Move och hoppas klara utmaningen och få ytterligare pengar att använda till gemensamma hälsosamma aktiviteter. Med detta hoppas vi kunna förebygga och minimera sjukskrivningar.

Vi planerar att arbeta med materialet från "Morgan Alling" för att diskutera kring vår kultur, våra värderingar m m.

Vi fortsätter jobba med god framförhållning och planering i schemat så att vi bidrar till en budget i balans i så stor utsträckning som möjligt.

Under 2018 kommer sticksäkra kanyler att införas som en arbetsmiljöåtgärd för att förhindra stickskadorna i arbetet i samband med injektioner ex insulingivning.

Uppföljning

Uppföljning av kvalitetsplan görs årligen och nästa gång blir 20190228. /Kvalitetsgruppen